

1284. 906

p.v. npl.
č. 172

HLUČÍNSKO

Vlastivědný časopis Muzea Hlučínska

Téma roku 2016

6. ročník - 2016 - číslo 1

Hlučín

a Společnost přátel Muzea Hlučínska

- / Rozhovor s autory publikace „Architektura Hlučína“ / Hebrejský přiběh Hlučína /
/ Založení města Hlučína 1256. Realita či skutečnost? / Alchymie v Kravařích /
/ Hlučínské náměstí jako symbolická krajina / Kobeřice /

národní výbor Hlučín. Z četných fondů škol pak nelze nepřipomenout materiály, jejichž původcem je hlučínské gymnázium. Díky nim si může badatel mj. utvárt představu o prospěchu básníka Josefa Kainara.

Nepřehlédnutelný význam ve vztahu k dějinám města mají také dokumenty vzniklé z činnosti okresních institucí. V této souvislosti musíme v prvé řadě zmínit fond Okresní národní výbor Hlučín.

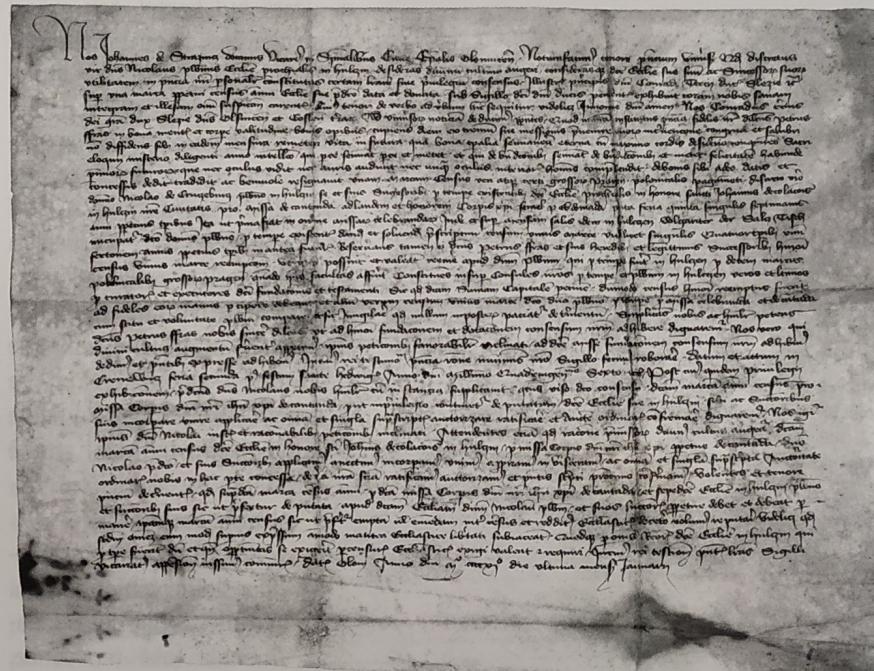
Letmý nástin historie hlučínské farnosti do konce druhé světové války

Marek Skupien

6 / 2016 / 1

Počátky farní správy na Opavsku nejsou jasné. Rovněž v případě Hlučína jsou zamlženy absenci pramenů. Přijmeme-li pravidlo, že se zároveň se založením města zřizoval téměř současně tamní farní kostel (pokud ve starší osadě nebyl již dříve), lze klást bezpečnou existenci hlučínského svatostánku do období vlády českého krále Přemysla Otakara II. První explicitní zmínu nám však přináší až listina z roku 1378. Opavská knížata Václav a Přemek v ní prodali bratřím Pecovi a Kuncovi z Varty roční plat šest hřiven pražských grošů na krámech opavských soukeníků a svolili, aby tento obnos sloužil jako nadace při oltáři Božího Těla v hlučínském kostele („...ecclesi/a/e parochialis civitatis... Hułczin...“), který zřídili zmínění šlechtici. Fundace byla určena k výživě kněze (oltářníka) a jeho pomocníka, sloužících na oltáři. Patronátní právo drželi zakladatelé a po jejich smrti mělo přejít na potomky.

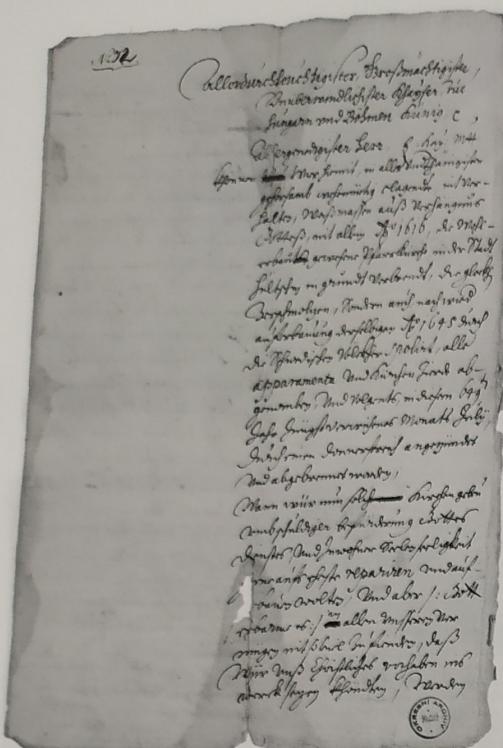
Nejstarší zpráva o duchovním správci se objevuje v lenních kvaternech olomouckého biskupství – v roce 1392 „...dominus Petrus, plebanus de Hułczeyn...“ prodal ves Košatku (u Studénky) jistému Mstichovi s podmínkou, aby on a jeho dědicové odváděli Petrovi a dalším hlučínským farářům roční plat deset hřiven. Petr pocházel bezpochyby z prostředí nižší nobility, nelze jej ovšem ztotožňovat, jak činí někteří regionální historikové, s biskupským manem Petrem Meissnerem, který vlastnil Proskovice a Velký a Malý Petřvald. V 15. století vystupují v pramenech hlučínskí faráři pouze dvakrát. V roce 1406 povolil olešnicko-kozelský vévoda Konrád III., aby Petr Fras (hlučínský fojt?) odkázal ze své solné lávky jednu hřivnu ročního platu „...Nicolaao de Cruczeburg pl/e/b/a/no in Hułczin...“ Mikuláš z Kružberku a jeho nástupci byli však povinni sloužit každý čtvrték mší ke cti Božího Těla. Nadaci, která byla platná ještě v roce 1890, následně potvrdil olomoucký generální vikář a kapitulní děkan Jan ze Strážnice. O dalším

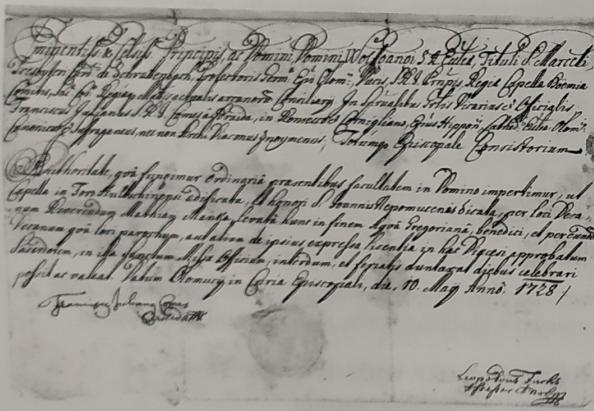
V roce 1406 hlučínský pán, olešnicko-kozelský vévoda Konrád III., povolil Petru Frasovi zřídit fundační plat z jeho solné lávky určený pro hlučínské faráře, Státní okresní archiv Opava

knězi hovoří listina z roku 1429. Opavský kníže Přemek tehdy postoupil za určitých podmínek Petrovi Břízkovi z Chuchelné právo na Pustkovec a Plesnou, které na něho spadlo po smrti hlučínského faráře Matěje Niky (rovněž nižší šlechtic). Poté, co se v první třetině 16. století připomínají faráři Bartoloměj (1508; snad totožný s Bartolomějem z Podlesí), Pavel (1509) a Bartoloměj z Podlesí (zcela jistě 1522–1532), zaznamenáváme v Hlučíně od roku 1532 již relativně souvislou řadu duchovních správců.

Farní kostel sv. Jana Křtitele (o patrociniu se poprvé zmiňuje uvedená listina Konráda III. – „...Eccl/es/i/a/e prochialis in honore sancti Joannis...“) má v obvodních zdech presbytáře a lodi zachované pozdně gotické jádro. Je tedy zřejmé, že se nejedná o nejstarší

Koncept prosby hlučínských měšťanů k císaři (Ferdinandovi III. nebo Leopoldovi I.) o pomoc při obnově farního kostela sv. Jana Křtitele, který v letech 1616 a 1649 vyhořel a v roce 1645 byl vyrabován Švédy, druhá polovina 17. století, Státní okresní archiv Opava

Mešní indult (povolení) pro barokní kapli sv. Jana Nepomuckého z roku 1728. Kaple, vybudovaná nedlouho předtím (1725), stála na hlavním náměstí v Hlučíně do roku 1940, Státní okresní archiv Opava

problémem zůstává rovněž identifikace a doba vzniku kaple sv. Tří králů – poprvé zachycena v matrice hlučínského děkanství z roku 1672 a kaple archanděla Michaela, o níž se zmiňuje církevní topograf Řehoř Wolný). V závěru 16. století a v první polovině 17. století byl kostel několikrát poškozen. Tyto události popisuje opět hlučínská kronika. V roce 1597 „...veži kostelní tak až z gruntu se zsušla, přes kostel padnuc, větší díl jeho zbořila...“ Roku 1608 byly sice dokon-

čený opravné práce, nicméně o osm let později po stihl Hlučín velký požár a „...kostel a zamek ohnem jest zkažene a klenuti vprostřed kostela spadlo, dva knězy zabiilo, letha 1618... to klenuti zase zasklepeno a kostel obnoven jest“. Osud ale nebyl hlučínským příznivě nakloněn. V roce 1645 budovu vydrancovali a zapálili Švédové („Oheň, švejdske vojsko kostel zapálili, krov na něm zhořel...“) a v roce 1649 do ní udeřil blesk. Měšťané se poté obrátili s žádostí o pomoc při obnově na samotného císaře (neznámo, s jakým výsledkem). Ve druhé polovině 17. století došlo k úpravě interiéru lodi, byla vestavěna hudební kruchta a přistavěna kaple sv. Andělů. V první polovině 18. století byla zbudována sakristie, kaple Bolestné Panny Marie a v roce 1736 věžička nad presbytářem. Farář Jeroným Schallmayer (1787–1798) nechal kostel vydláždit kamenem z Landku a v letech 1791–1792 vystavět současnou věž. Z mnohých jiných úprav a oprav exteriéru a interiéru uvedeme rekonstrukci presbytáře v roce 1902 a generální opravu z let 1921–1922. Koncem druhé světové války zasáhly kostel dělostřelecké granáty, které poškodily střechu, věž a okna. O obnovu se v roce 1947 zasloužil farář Augustin Stiborský. Po válce byla také zřízena oratoř nad sakristií.

sv. Anny, na jižní straně přímyká kaple sv. Andělů a Bolestné Panny Marie.

Kostel vznikl v několika slohových obdobích. Kromě gotiky jej poznamenala také renesance, baroko a novogotika. Koncem 16. století byla k lodi přistavena kaple sv. Anny (kapli stejněho zasvěcení, kterou nechal postavit Baltazar Vlček z Dobré Zemice v roce 1508 či krátce před tím, nelze dnes identifikovat;

Vedle barokního mobiliáře (architektura některých oltářů a jejich výzdoba, kazatelna a její výzdoba, tepaný mešní kalich faráře Jana Goslavského z roku 1660, mosazný oltářní svícen, obraz anděla Stráže připisovaný Josefu Luxovi) zasluhuje v kostele pozornost především velmi kvalitní soubor renesančních náhrobníků. V lodi se nachází heraldické náhrobníky Markety Zvolské ze Starohlivic (zemřela 1522) a Kateřiny Fulštejnské ze Zvole (zemřela 1533), v kapli sv. Andělů je umístěn heraldický kenotaf (symbolický náhrobek) Bruntálských z Vrbna z roku 1625 a v kapli sv. Anny jsou druhotně osazené figurální náhrobníky Bernarda ze Zvole (zemřel 1536) a Štefana Bruntálského z Vrbna (zemřel 1567) a jeho manželky Marty ze Žerotína (zemřela 1572), k nimž asi patří samostatné nápisové desky s erby zemřelých. Ozdobou kostelního inventáře je také deskový pozdně gotický obraz Ukřižování, patrně jihonizozemského původu.

Fara se poprvé připomíná v listině Kateřiny z Poku z roku 1508 – „...kaply... kteráž k kostelu S: Jana Krztytele Božího u fary v Hlučíně przyderžena gest..“ Dřevěnou budovu nahradila současná zděná fara, kterou začal stavět v březnu roku 1780 farář Kliment Josef Krömer a dokončil ji koncem srpna roku 1781 farář Matouš Wloka. V hlučínské kronice,

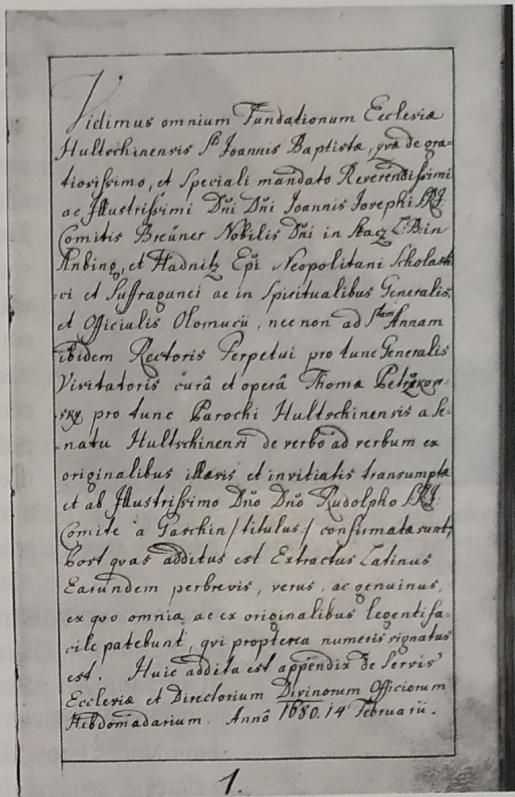
ovšem k roku 1782, čteme: „Jest to nynejší dekanství stavene za pana dekana Math. Vloky. Před tym bylo dřevěne, čeledni světnice byla s te strany od zdi a pani kaplani mivali sve meškani v tech baštach ve zdi, kde je nyni sypani dekanske a v te, která je v zahradě.“ V roce 1841 (za faráře Šimona Richtera) přestavěná budova měla v přízemí dvě obytné místnosti a kuchyni, v patře pak pět pokojů. Byla spojena můstkem s hradební baštou, ve které se nacházela knihovna. K další přestavbě došlo za administrátora a posléze faráře Jáchyma Rychtarského (1872–1887). V té době byla zbourána zmíněná bašta. Na jejím místě nechal farář Hugo Stanke v roce 1909 faru rozšířit (provedla firma Holuscha).

V minulosti byla hlučínská farnost značně rozsáhlá (dnes zahrnuje pouze Hlučín). Náležely k ní tyto lokality: Dlouhá Ves (v roce 1911 zanikla sloučením s Hlučinem) s hřbitovním kostelem sv. Markéty (srov. níže), Bobrovníky (od roku 1975 místní část Hlučína), Darovičky (od roku 1960 místní část Hlučína), Vřesina (od roku 1975 místní část Hlučína, od roku 1990 opět samostatná obec; v první polovině 16. století je zde doložena duchovní správa z Bohuslavic, v letech 1922–1924 měla obec kooperátora expozitu u kaple sv. Viléma Aquilánského, v roce 1924 zřízena farnost), Jilešovice a Děhylov (obě vesnice se v roce 1780 staly součástí obnovené farnosti Plesná). K Hlučínu byly rovněž připojeny tři zaniklé (respektive neobsazené) fary, a to v roce 1522 Ludgeřovice, v roce 1654 Plesná (zdejší kostel byl zprvu komendátním; v letech 1671–1687 byla Plesná spravována z Velké Polomi) a v roce 1672 Hoštálkovice. K filiálnímu kostelu sv. Mikuláše v Ludgeřovicích patřily také Koblov, Markvartovice a Petřkovice. Samostatná duchovní správa zde byla načas obnovena ještě v 16. století (v letech 1587–1588 se připomíná farář Matyáš Sommer), definitivně pak v roce 1903 (zahrnovala i výše uvedené vsi). Pod plesenský filiální kostel sv. Jakuba Většího spadaly i Dobroslavice, Martinov a Pustkovec. Fara v Plesné byla znovuzřízena v roce 1780, přičemž ke zmíněným vesnicím byly přiřazeny ještě Jilešovice a Děhylov. V Hoštálkovicích existoval filiální kostel Všech svatých, k němuž náležela také blízká Lhotka u Ostravy. Pro tyto obce fungoval v období let 1907–1919 kooperátor expozita a od roku 1919 vlastní farář.

Příjmy hlučínské fary byly vysoké. Kupříkladu v poslední třetině 18. století se Hlučín eviduje podle výše kongru mezi deseti nejlépe dotovanými farami v olomouckém (arcibiskupství, tedy v nejvyšší první třídě (beneficiátní požitky v hodnotě 1800 až 2000 zlatých) z šesti.

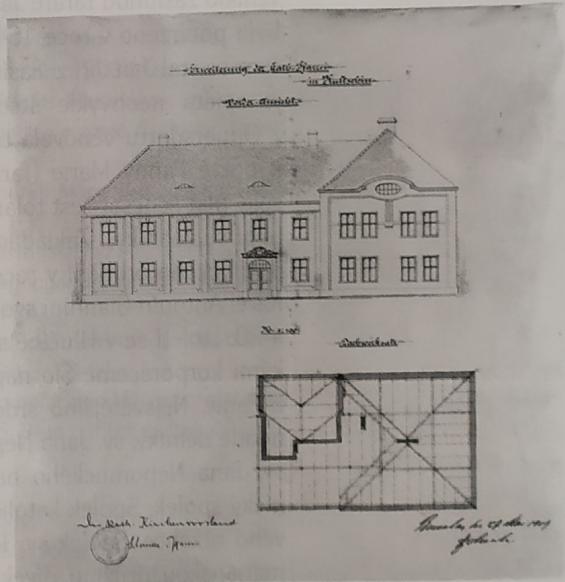
Ve farním kostele zaznamenáváme ve starší době vedle duchovních správců také oltářníky. První neznámý je uváděn u oltáře Božího Těla v roce 1378. Jmenovitě je pak zachycen až velkopolenomský farář Matyáš Fik u oltáře sv. Anny v roce 1508. V 16. století prameny dokládají oltářníky nejen u Božího Těla a sv. Anny, ale rovněž u sv. Tří králů, sv. Pannen, bratrského oltáře Panny Marie a sv. Jiří. V devadesátých letech, patrně následkem šíření luteránství, poklesly oltářníkům příjmy a jejich neuspokojivě dotovaná místa zanikla ve prospěch dvou kaplanských fundací (první známý kaplan je Šebestián Paskovský z Kozlí, připomínaný roku 1596; o kaplanovi v Hlučíně však hovoří již listina z roku 1522) – v této souvislosti je však nutné uvést poznámku Řehoře Wolného o tom, že v roce 1606 obnovil Štefan ml. Bruntálský z Vrbna nadaci k bratrskému oltáři Panny Marie.

Z mnohých hlučínských katolických sakrálních objektů se blíže zmíníme pouze o hřbitovním kostele sv. Markéty, který se nachází na východě města (na katastru bývalé Dlouhé Vsi) při silnici na Ostravu a vedle farního kostela tvoří další urbanistickou dominantu města. Je představitelem regionální barokní architektury, poznamenané stavebními zásahy 19. a 20. století. Jedná se o jednolodní (lodě je obdélná) zděnou omítanou budovu s půlkruhově ukončeným presbytářem, na jehož pravé straně je přistavěna sakristie. V ose jihozápadního průčelí lodi vystupuje hranolová věž s okosenými rohy a cibulovitou

1.

Hodnotný pramen pro poznání dějin farnosti představuje tzv. „Liber fundationum“ kostela sv. Jana Křtitele. Knihu, která obsahuje opisy fundačních listin, založil v roce 1680 farář Petříkovský. Státní okresní archiv Opava

V roce 1909 vypracoval Josef Holuscha plány k rozšíření fary (děkanství). Státní okresní archiv Opava

Současný hlučínský farní kostel sv. Jana Křtitele po rekonstrukci, foto římskokatolický farní úřad v Hlučíně

střechou s lucernou. Současnemu svatostánku předcházely dvě dřevěné stavby. První nechal někdy v letech 1536–1538 zřídit (zároveň se hřbitovem a nedalekým špitálem pro dvanáct osob) hlučínský pán Kryštof ze Zvole. V první polovině 17. století snad vyhořela a byla nahrazena novou budovou, kterou potkal stejný osud v roce 1802. Dnešní kostel byl vystavěn v letech 1818–1820. Koncem druhé světové války byl velmi poškozen požárem. Obnoven pak byl díky faráři Augustinu Stiborskému a provizorovi Martinu Bučkovi. Kostel je kulturní památkou.

Silně věřící obyvatelé farnosti se sdružovali do početných katolických spolků či bratrstev. Rezidenční charakter města se odrazil ve vzniku tří významných náboženských sdružení, jejichž historii relativně nedávno vylíčil pro čtenáře Hlučínska Vladimír Maňas (srov. Vladimír MAŇAS, *Zbožná bratrstva v Hlučíně: stručné dějiny jedné dlouhověké instituce*, Hlučínsko 3, 2013, č. 2, s. 13–16). V roce 1516 založil Bernard ze Zvole Bratrstvo Nanebevzetí Panny Marie (zdejší mariánské bratrstvo náleželo k nejstarším v olomoucké diecézi). Bratrstvo sv. Andělů Strážců vzniklo zásluhou faráře Jana Goslavského a kanonicky bylo potvrzeno v roce 1644. Jeho finančním mecenášem se stal Jan Jiří z Gašína. S andělským bratrstvem je spjata neobvykle štědrá nadace – Anna Marie z Oppersdorfu věnovala tisíc tolarů na zpívanou mši k poctě Panny Marie (farář dostával každoročně vysoký plat šedesát šest tolarů, které dále dělil mezi kostelní služebníky). Zakládací akt Bratrstva sv. Jana Nepomuckého proběhl v roce 1731. Fundátorem se stal Karel Antonín Giannini svobodný pán Carpinetti. V 19. a 20. století se v Hlučíně setkáváme s dalšími katolickými korporacemi. Šlo např. o bratrstva sv. Vincence z Pauly, Nejsvětějšího srdce Ježíšova, sv. Josefa pro mladé dělníky, sv. Jana Nepomuckého při bývalé kapli sv. Jana Nepomuckého na náměstí, o Katolický dělnický spolek, Spolek katolických tovaryšů, Jednotu živého růžence, Spolek sv. Terezie, českou a německou mariánskou družinu dívek, Spolek křesťanských matek, Spolek sv. Cecilie, Katolický mládenecký spolek a Katolický spolek paní a dívek. Ve městě vyvíjeli činnost také členové III. řádu sv. Františka. Církevní sdružení fungovala pochopitelně i v jiných obcích farnosti.

Patronát farního kostela držel majitel hlučínského dominia. V roce 1844 získali velkostatek židovští

vlastníci (Rothschildové) a Hlučín se tak stal dočasně farou „liberae collationis“ – patronátní práva tzv. odpočívala, závazky byl však židovský patron nucen plnit. V roce 1949 byl patronát přenesen na stát.

Z hlediska vývoje církevní správy náleželo území Opavska (v rámci piastovské holasicke kastelanie) až do poslední čtvrtiny 12. století k vratislavské diecézi (přemyslovská holasicke enkláva v okolí Hradce u Opavy, která se ocitla v českých rukou nejpozději v roce 1039, možná patřila pod pravomoc olomouckého biskupa – není doloženo prameny; církevní příslušnost k Vratislavu de iure do roku 1229). Poté se stalo (v rámci přemyslovské přerovské a posléze holasicke/opavské provincie) součástí olomouckého biskupství (v roce 1201 mu Přemysl Otakar I. postoupil desátky z Holasicka) a bylo přičleněno k některému ze Zdíkových arcijáhenství (k olomouckému, či přerovskému; hradecké teritorium již dříve?). Nejpozději od druhé čtvrtiny 13. století spadalo do nově vytvořeného opavského děkanátu a někdy před rokem 1255 bylo včleněno do vyššího správního celku – opavského arcijáhenství ustaveného biskupem Brunem ze Schauenburku (opavské arcijáhenství neznámo kdy zaniklo, každopádně v 16. století náležel opavský „distrikt“ do kompetence přerovského arcijáhna; obnoveno bylo kolem roku 1600). Komponentou této hierarchické struktury byla jako nejnižší článek také hlučínská farnost. Roku 1671 došlo ke zřízení nového děkanství Hlučín. Po roce 1742 se město ocitlo v pruské části diecéze (od 1777 arcidiecéze), pro kterou byl v roce 1751 zřízen tzv. komisiárit (úřad komisaře vykonával pověřinou ketřský farář). Poté, co arcibiskup Colloredo-Waldsee-Mels zrušil v roce 1782 již formální instituci arcijáhenství a nahradil ji hustejší síť arcikněžství, fungoval komisař zároveň jako ketřský arcikněz. V roce 1924 byl komisiárit povýšen na generální vikariát. V letech 1920–1938 (Hlučínsko součástí Československa) nebylo hlučínské děkanství zařazeno do žádného arcikněžství. V období let 1938–1945 bylo město v rámci Hlučínska znovu součástí pruské části arcidiecéze (arcikněžství Ketř), kterou spravoval (společně s nově vzniklou částí sudetskou) generální vikář, jenž úřadoval z Branic. Po roce 1945 hlučínské děkanství opět nespadal do kompetence jakéhokoliv arcikněze, a to až do roku 1952, kdy bylo v souvislosti s novou územní úpravou olomoucké arcidiecéze připojeno k arcikněžství Ostrava. Závěrem připomeňme, že v roce 1996 se stala hlučínská farnost v rámci stejnojmenného děkanství součástí nově zřízeného biskupství ostravsko-opavského.

Index zjištěných duchovních správců

1. Petr – farář, 1352
2. Mikuláš z Kružberku – farář, 1406
3. Matěj Nika – farář, před 1429
4. Bartoloměj (totožný s Bartolomějem z Podlesí?) – farář, 1508
5. Pavel – farář, 1509
6. Bartoloměj z Podlesí – farář, zcela jistě 1522–1532
7. Jan Slivka (Pruininus) – farář, 1532–1541
8. Jiří Kačinos – farář, 1541 (?)–1550
9. Petr ze Skočova – farář, 1551 (?)–1554 (1560?)
10. Matyáš – farář, zcela jistě 1560–1562
11. Lukáš Veselý (Laetus, Fröhlich) – farář, 1563 (?)–1576
12. Valentin Simonides – farář, 1576–1579 (?); 1584–1586
13. Havel Prätorius (Vojnovský) – farář, 1579 (?)–1584; 1586–1588
14. Tomáš Krencius (Krentius, Crentius, Kancer; tedy Rak) – farář, 1588–1593 (1598? nebo 1605?); opavský děkan
15. Tomáš Nagelius (Magalius) – farář (?), 1607 (?)
16. Řehoř Sniderius (totožný s Janem Svíderem?) – farář, (1607?) 1609–1610 (1624?)
17. Jan Svíder (Suiderius, Sviderius) – farář, 1624–1625
18. Pavel Hlavnický – farář, 1625–1630 (?)
19. Bernard Babitius – farář, 1630–1643 (?)
20. Jan Goslavský – farář, určitě 1642–1678; první hlučínský děkan
21. Tomáš František Ignatius Petříkovský (Petříkovský) – farář, 1678–1682; hlučínský děkan
22. nejmenovaný administrátor (Knur?), 1683
23. Jan František Knur – farář, 1683–1689; hlučínský děkan
24. Melichar Josef Kaschävius – administrátor, 1689; farář, 1689–1705; hlučínský děkan
25. Daniel Bernard Konstantin Křehký – farář, 1705–1711; hlučínský děkan
26. Matouš Josef Ditmer (Ditmehr) – farář, 1711–1715; hlučínský děkan
27. Martin Dionýz Manias (Maňas) – farář, 1715–1720; hlučínský děkan
28. Jan Josef Fritsch (Fritz) – farář, 1720–1725; hlučínský děkan
29. Jan Libor Matěj Mainka – farář, 1725–1754; hlučínský děkan
30. Josef Ignác Bolík – farář, 1754–1772; hlučínský děkan
31. Kliment Josef Krömer – farář, 1773–1780; hlu-

čínský děkan

32. Tomáš Filipek – administrátor, 1780–1781
33. Matouš Wloka – farář, 1781–1784; hlučínský děkan
34. Jeroným Schallmayer – administrátor, 1785–1787; farář 1787–1798; hlučínský děkan
35. František Antonín Kincl – farář, 1798–1799; hlučínský děkan
36. Kašpar Bořutský – farář, 1799–1838; hlučínský děkan
37. Šimon Richter – farář, 1838–1871; hlučínský děkan
38. Jáchym Rychtarský – administrátor, 1871–1884; farář 1884–1887
39. Josef Konečný – farář, 1887–1888; hlučínský děkan (jako farář ve Velkých Hošticích)
40. Josef Pientka – farář, 1888–1895
41. Alois Bittá – administrátor, 1895–1896
42. Hugo Stanke – farář, 1896–1921
43. Rudolf Schikora – administrátor, 1921
44. František Derka – farář, 1921–1938
45. Augustin Stiborský – administrátor, 1938; farář, 1938–1949

Výběr z literatury a pramenů:

Literatura:

- Karel KUČA, *Města a městečka v Čechách na Moravě a ve Slezsku II, H – Kole*, Praha 1997, s. 89.
 Vladimír MAŇAS, *Náboženská bratrstva olomoucké (arcii diecéze do josefinských reforem)*, Brno 2003 (nepublikovaná diplomová práce na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity).
 Vincenc PRASEK, *Historická topografie země Opavské*, Opava 1889, s. 207–217.
 Bohumil SAMEK, *Umělecké památky Moravy a Slezska 1, A/I*, Praha 1994, s. 480–484.
 Udo WANDERBURG, *Historie města Hlučína I–II*, Hlučín s. d.
 Udo WANDERBURG, *Kostely a synagoga v Hlučíně*, bez místa a data vydání (nepublikovaná práce).
 Augustin WELTZEL, *Besiedlungen des nördlichen der Oppa gelegenen Landes I*, Leobschütz 1890, s. 78–94.
 Gregor WOLNÝ, *Kirchliche Topographie von Mähren, meist nach Urkunden und Handschriften I/5*, Brünn 1863, s. 269–270.

Prameny:

- Státní okresní archiv Opava, fondy:
 Archiv města Hlučín 1303–1945 (1952).
 Zemský archiv v Opavě, fondy:
 Arcibiskupská konzistoř Olomouc 1452–1949.
 Krakovič Josef (1855) 1938–1985.
 Slezský stavovský archiv, Opava 1318–1850.
 Zukal Josef (1870) 1872–1929.